

اصول قانون اساسی

در پرتو نظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل نود و یکم

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۳۶

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۷/۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل نود و یکم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۳۶

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۰۷/۲۲

فهرست مطالب

اصل نود و یکم.....	۲
۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی.....	۲
۱-۱. طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی.....	۲
۲-۱. طرح آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی.....	۷
۳-۱. لایحه مدیریت خدمات کشوری.....	۸
۴-۱. طرح الحاق یک تبصره به قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳.....	۱۲
۵-۱. طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور.....	۱۳
۶-۱. لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.....	۱۳
۷-۱. طرح تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور.....	۱۴
۸-۱. لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰).....	۱۵
۹-۱. طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی.....	۱۵
۱۰-۱. طرح ممنوعیت اشتغال به بیش از یک شغل.....	۱۶
۱۱-۱. طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی.....	۱۷
۱۲-۱. طرح نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس.....	۱۹
۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران.....	۲۰
۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان.....	۲۰
۱-۳. استفسار رئیس قوه قضائیه نسبت به نحوه انتخاب حقوقدانان شورای نگهبان توسط مجلس شورای اسلامی.....	۲۰
۲-۳. استفسار عضو حقوقدان شورای نگهبان نسبت به مرجع تصویب ضوابط و مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی شورای نگهبان.....	۲۱
۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی.....	۲۳
۱-۴. استعلام هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی نسبت به نهاد متناظر شورای نگهبان در سایر کشورها.....	۲۳
۲-۴. استعلام رئیس کل دیوان محاسبات کشور نسبت به تصویب تشکیلات شورای نگهبان.....	۲۶
۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان.....	۲۷

اصل نود و یکم

مصوب ۱۳۶۸: به منظور پاسداری از احکام اسلام و قانون اساسی از نظر عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای اسلامی با آنها، شورایی به نام شورای نگهبان با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱- شش نفر از فقهای عادل و آگاه به مقتضیات زمان و مسائل روز. انتخاب این عده با مقام رهبری است.

۲- شش نفر حقوقدان، در رشته‌های مختلف حقوقی، از میان حقوقدانان مسلمانی که به‌وسیله رئیس قوه قضائیه به مجلس شورای اسلامی معرفی می‌شوند و با رأی مجلس انتخاب می‌گردند.

اصل سابق (مصوب ۱۳۵۸): به منظور پاسداری از احکام اسلام و قانون اساسی از نظر عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای ملی با آنها، شورایی به نام شورای نگهبان با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱- شش نفر از فقهای عادل و آگاه به مقتضیات زمان و مسائل روز. انتخاب این عده با رهبر یا شورای رهبری است.

۲- شش نفر حقوقدان، در رشته‌های مختلف حقوقی، از میان حقوقدانان مسلمانی که به‌وسیله شورای عالی قضایی به مجلس شورای ملی معرفی می‌شوند و با رأی مجلس انتخاب می‌گردند.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱. نظر شماره ۵۰۲۲ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ شورای نگهبان در خصوص طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۲/۵/۶ مجلس شورای اسلامی

۱-۱-۱- تبصره (۱) ماده (۲) از این جهت که کارکنان شورای نگهبان را نیز در برمی‌گیرد مغایر قانون اساسی شناخته شد. لذا چون تبصره (۲) ماده (۲)، ماده (۳) و تبصره آن، تبصره (۲) ماده (۵)، مواد (۶)، (۸)، (۹)، (۱۰)، (۱۱)، (۱۵)، (۱۷)، (۱۸)، (۲۰) و تبصره آن مبتنی بر تبصره (۱) ماده (۲) می‌باشد، خلاف قانون اساسی شناخته شد و همچنین ماده (۱) باید اصلاح گردد.^(۱)

۱. ماده ۱- امور استخدامی مستخدمین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان که از این پس در این

قانون مجلس خوانده می‌شود، تابع مقررات این قانون خواهد بود.

ماده ۲- کارکنان مجلس عبارتند از:

الف- مستخدمین رسمی که برای تصدی یکی از پست‌های ثابت سازمانی استخدام شده یا می‌شوند.

ب- مستخدمین پیمانی که برای مدت معین و کار مشخص به استخدام در می‌آیند.

ج- کارکنان قراردادی و خرید خدمت که فقط برای مشاغل فنی و تخصصی به کار گرفته می‌شوند.

د- متصدیان مشاغل کارگری که مشمول قانون کار خواهند بود.

تبصره ۱- ضوابط استخدامی مستخدمین پیمانی، قراردادی و خرید خدمت توسط اداره امور پرسنلی تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس خواهد رسید.

تبصره ۲- تشخیص مشاغل کارگری با پیشنهاد اداره امور پرسنلی (طبق ضوابط و آیین‌نامه‌های قانون استخدام کشوری) با شورای اداری خواهد بود.

تبصره ۳- ...

ماده ۳- به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون و انجام وظایفی که در آن مشخص گردیده است، شورای اداری مرکب از کارپرداز اداری و مالی، رئیس سازمان اداری، مدیرکل اداری و مالی، نماینده کمیسیون امور اداری و استخدامی، نماینده کمیسیون دیوان محاسبات تشکیل می‌گردد.

تبصره- وظایف شورای اداری غیر از آنچه که در این قانون پیش‌بینی شده، توسط شورا تهیه و به تصویب هیئت رئیسه مجلس خواهد رسید.

ماده ۴-

ماده ۵- داوطلبان استخدام در مجلس باید دارای شرایط ذیل باشند:

الف- اعتقاد به مبانی جمهوری اسلامی و اصل ولایت فقیه.

ب- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

ج- تدین و عمل به احکام اسلام یا یکی از ادیان رسمی شناخته‌شده در قانون اساسی.

د- داشتن حداقل هجده سال تمام و حداکثر چهل سال تمام.

ه- دارا بودن برگ خاتمه خدمت زیر پرچم (دوره ضرورت) یا معافیت دائم.

و- داشتن حداقل گواهینامه پایان دوره راهنمایی تحصیلی.

ز- داشتن توانایی جسمی و تخصص انجام کاری که برای آن استخدام می‌شود.

ح- عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ط- نداشتن سابقه محکومیت جزایی و سیاسی مؤثر به گواهی مقامات ذیصلاح.

تبصره ۱- استخدام مستخدمینی که از سوی هیئت‌های پاکسازی، بازسازی، تخلفات اداری و یا هیئت‌های مشابه منفصل، اخراج، بازنشسته یا بازخرید شده‌اند در مجلس ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲- حداکثر سن مذکور در این ماده در مورد داوطلبین استخدام لیسانس به بالا برای مشاغل تخصصی نادر به تشخیص شورای اداری (۴۵) سال تمام می‌باشد.

ماده ۶- امتحان یا مصاحبه تخصصی برای استخدام افراد داوطلب توسط اداره امور پرسنلی و مراحل گزینش عقیدتی و سیاسی و اخلاقی به وسیله هسته گزینش انجام می‌گیرد.

→

ماده ۷- ...

ماده ۸- افرادی که در طی دوره آزمایشی لیاقت، کاردانی و علاقه به کار از خود نشان بدهند و صلاحیت ادامه خدمت (بر اساس نظر هسته گزینش) داشته باشند پس از پیشنهاد مدیرکل مربوطه و تأیید رئیس سازمان اداری در پایان دوره آزمایشی به استخدام رسمی در خواهند آمد و مدت خدمت آزمایشی جزء خدمت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۱- افرادی که در طی دوره آزمایشی صالح تشخیص داده نشوند به خدمت آنان خاتمه داده می شود. حقوق مرخصی استحقاقی استفاده نشده به علاوه کسور بازنشستگی سهم مستخدم این قبیل مستخدمین به آنان پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲- انتقال و یا مأموریت کارکنان (اعم از اداری و یا آموزشی) در دوران خدمت آزمایشی امکان پذیر نیست.

تبصره ۳- حکم استخدام رسمی (قطعی) مستخدمین پس از پایان مدت دو سال به هر صورت تهیه و صادر خواهد شد.

فصل سوم- آموزش و ارزشیابی

ماده ۹- کارپردازی مجلس می تواند به منظور بالا بردن سطح آگاهی های عقیدتی، سیاسی، علمی و تخصصی و توانایی های عملی مستخدمین با توجه به احتیاجات خود در حدود خط مشی مصوب هیئت رئیسه، برنامه های آموزشی لازم را تنظیم و به مورد اجرا درآورد.

ماده ۱۰- رئیس سازمان اداری مجلس موظف است در پایان هر سال استعداد، لیاقت، کاردانی، تعهد و عملکرد مستخدمین را مورد ارزیابی قرار داده و خدمات ارائه شده آنان را در طول دوره ارزیابی به منظور اعمال افزایش سنواتی و ارتقای گروه مشخص نماید.

ماده ۱۱- عوامل و معیارها و نحوه ارزشیابی مستخدمین مجلس جهت استفاده از ضریب افزایش سنواتی و ارتقای گروه، مطابق ضوابطی است که توسط رئیس سازمان اداری تهیه و به تصویب شورای اداری خواهد رسید.

فصل چهارم- حقوق و مزایا

ماده ۱۲- ..

ماده ۱۵- برقراری فوق العاده های اضافه کار ساعتی، روزانه، سختی شرایط محیط کار و همچنین پرداخت هزینه های سفر، نقل مکان، ایاب و ذهاب، عیدی و پاداش و نحوه تهیه و تحویل لباس کار کارکنان مجلس بر اساس مقررات مورد عمل مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره- فوق العاده نوبت کاری و کشیک برای کارکنان واحدهای بهداشتی، غذاخوری، موتوری، فنی و سایر مستخدمینی که در ساعات غیرمتعارف اداری انجام وظیفه می نمایند بر اساس ضوابطی که توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و به تصویب شورای امور اداری می رسد پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۶- ...

ماده ۱۷- اداره امور پرسنلی مجلس مکلف است بر اساس مقررات این قانون و طرح طبقه بندی مشاغل، مستخدمین شاغل خود را در گروه استحقاقی تخصیص دهد.

ماده ۱۸- مجموع پرسنل رسمی و پیمانی مجلس از دو برابر و مجموع نیروهای مذکور در بندهای (ج)

←

و (د) ماده (۲) این قانون از دو سوم تعداد نمایندگان هر دوره تجاوز نخواهد کرد.
تبصره- استاندارد مشاغل تشکیلات اداری مجلس و ضوابط پرداخت فوق‌العاده کارانه با توجه به ضوابط و آیین‌نامه‌های قانون استخدام کشوری توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و با تأیید شورای اداری به تصویب هیئت رئیسه مجلس خواهد رسید.
ماده ۱۹- ...

ماده ۲۰- رئیس سازمان اداری مجلس موظف است آیین‌نامه اجرایی این قانون و تشکیلات تفصیلی و پست‌های سازمانی مورد نیاز و طرح طبقه‌بندی مشاغل که شامل دستورالعمل ارزیابی مشاغل و شرح وظایف و شرایط احراز رشته‌های شغلی و جدول تخصیص مشاغل و شرایط احراز گروه‌های ورودی و همچنین جدول حداقل و حداکثر فوق‌العاده شغل را ظرف مدت سه ماه تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس برساند.

تبصره- تغییرات و اصلاحات بعدی نیز به ترتیب ماده فوق عمل خواهد شد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۱- امور استخدامی مستخدمین مجلس شورای اسلامی که از این پس در این قانون مجلس خوانده می‌شود، تابع مقررات این قانون خواهد بود.

ماده ۲- کارکنان مجلس عبارتند از:

الف- مستخدمین رسمی که برای تصدی یکی از پست‌های ثابت سازمانی استخدام شده یا می‌شوند.

ب- مستخدمین پیمانی که برای مدت معین و کار مشخص به استخدام در می‌آیند.

ج- کارکنان قراردادی و خرید خدمت که فقط برای مشاغل فنی و تخصصی به کارگرفته می‌شوند.

د- متصدیان مشاغل کارگری که مشمول قانون کار خواهند بود.

تبصره ۱- ضوابط استخدامی مستخدمین پیمانی، قراردادی و خرید خدمت توسط اداره امور پرسنلی تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس خواهد رسید.

تبصره ۲- تشخیص مشاغل کارگری با پیشنهاد اداره امور پرسنلی (طبق ضوابط و آیین‌نامه‌های قانون استخدام کشوری) با شورای اداری خواهد بود.

تبصره ۳- ...

ماده ۳- به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون و انجام وظایفی که در آن مشخص گردیده است، شورای اداری مرکب از کارپرداز اداری و مالی، رئیس سازمان اداری، مدیرکل اداری و مالی، نماینده کمیسیون امور اداری و استخدامی، نماینده کمیسیون دیوان محاسبات تشکیل می‌گردد.

تبصره- وظایف شورای اداری غیر از آنچه که در این قانون پیش‌بینی شده، توسط شورا تهیه و به تصویب هیئت رئیسه مجلس خواهد رسید.

ماده ۴-

ماده ۵- داوطلبان استخدام در مجلس باید دارای شرایط ذیل باشند:

→

الف- اعتقاد به مبانی جمهوری اسلامی و اصل ولایت فقیه.

ب- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

ج- تدین و عمل به احکام اسلام یا یکی از ادیان رسمی شناخته شده در قانون اساسی.

د- داشتن حداقل هجده سال تمام و حداکثر چهل سال تمام.

ه- دارا بودن برگ خاتمه خدمت زیر پرچم (دوره ضرورت) یا معافیت دائم.

و- داشتن حداقل گواهینامه پایان دوره راهنمایی تحصیلی.

ز- داشتن توانایی جسمی و تخصص انجام کاری که برای آن استخدام می شود.

ح- عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ط- نداشتن سابقه محکومیت جزایی و سیاسی مؤثر به گواهی مقامات ذی صلاح.

تبصره ۱- استخدام مستخدمینی که از سوی هیئت های پاکسازی، بازسازی، تحلفات اداری و یا هیئت های مشابه منفصل، اخراج، بازنشسته یا بازخرید شده اند در مجلس ممنوع می باشد.

تبصره ۲- حداکثر سن مذکور در این ماده در مورد داوطلبین استخدام لیسانس به بالا برای مشاغل تخصصی نادر به تشخیص شورای اداری (۴۵) سال تمام می باشد.

ماده ۶- امتحان یا مصاحبه تخصصی برای استخدام افراد داوطلب توسط اداره امور پرسنلی و مراحل گزینش عقیدتی و سیاسی و اخلاقی به وسیله هسته گزینش انجام می گیرد.

ماده ۷- ...

ماده ۸- افرادی که در طی دوره آزمایشی لیاقت، کاردانی و علاقه به کار از خود نشان بدهند و صلاحیت ادامه خدمت (بر اساس نظر هسته گزینش) داشته باشند پس از پیشنهاد مدیرکل مربوطه و تأیید رئیس سازمان اداری در پایان دوره آزمایشی به استخدام رسمی در خواهند آمد و مدت خدمت آزمایشی جزء خدمت آنان محسوب خواهد شد.

تبصره ۱- افرادی که در طی دوره آزمایشی صالح تشخیص داده نشوند به خدمت آنان خاتمه داده می شود. حقوق مرخصی استحقاقی استفاده نشده به علاوه کسور بازنشستگی سهم مستخدم این قبیل مستخدمین به آنان پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲- انتقال و یا مأموریت کارکنان (اعم از اداری و یا آموزشی) در دوران خدمت آزمایشی امکان پذیر نیست.

تبصره ۳- حکم استخدام رسمی (قطعی) مستخدمین پس از پایان مدت دو سال به هر صورت تهیه و صادر خواهد شد.

فصل سوم- آموزش و ارزشیابی

ماده ۹- کارپردازی مجلس می تواند به منظور بالا بردن سطح آگاهی های عقیدتی، سیاسی، علمی و تخصصی و توانایی های عملی مستخدمین با توجه به احتیاجات خود در حدود خط مشی مصوب هیئت رئیسه، برنامه های آموزشی لازم را تنظیم و به مورد اجرا در آورد.

ماده ۱۰- رئیس سازمان اداری مجلس موظف است در پایان هر سال استعداد، لیاقت، کاردانی، تعهد و عملکرد مستخدمین را مورد ارزیابی قرار داده و خدمات ارائه شده آنان را در طول دوره ارزیابی به منظور اعمال افزایش سنواتی و ارتقای گروه مشخص نماید.

←

۲-۱. نظر شماره ۷۸/۲۱/۴۵۵۱ مورخ ۱۳۷۸/۲/۸ شورای نگهبان در خصوص طرح آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۸ مجلس شورای اسلامی
 ۱-۲-۱ بند (۷) ماده (۶۱)^(۱) عموم دارد؛ باید به امور اداری و مالی و خدماتی

→

ماده ۱۱- عوامل و معیارها و نحوه ارزشیابی مستخدمین مجلس جهت استفاده از ضریب افزایش سنواتی و ارتقای گروه، مطابق ضوابطی است که توسط رئیس سازمان اداری تهیه و به تصویب شورای اداری خواهد رسید.

فصل چهارم- حقوق و مزایا

ماده ۱۲- ..

ماده ۱۵- برقراری فوق العاده های اضافه کار ساعتی، روزانه، سختی شرایط محیط کار و همچنین پرداخت هزینه های سفر، نقل مکان، ایاب و ذهاب، عیدی و پاداش و نحوه تهیه و تحویل لباس کار کارکنان مجلس بر اساس مقررات مورد عمل مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره- فوق العاده نوبت کاری و کشیک برای کارکنان واحدهای بهداری، غذاخوری، موتور، فنی و سایر مستخدمینی که در ساعات غیرمتعارف اداری انجام وظیفه می نمایند بر اساس ضوابطی که توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و به تصویب شورای امور اداری می رسد پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۶- ...

ماده ۱۷- اداره امور پرسنلی مجلس مکلف است بر اساس مقررات این قانون و طرح طبقه بندی مشاغل، مستخدمین شاغل خود را در گروه استحقاقی تخصیص دهد.

ماده ۱۸- مجموع پرسنل رسمی و پیمانی مجلس از دو برابر و مجموع نیروهای مذکور در بندهای (ج) و (د) ماده (۲) این قانون از دو سوم تعداد نمایندگان هر دوره تجاوز نخواهد کرد.

تبصره- استاندارد مشاغل تشکیلات اداری مجلس و ضوابط پرداخت فوق العاده کارانه با توجه به ضوابط و آیین نامه های قانون استخدام کشوری توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و با تأیید شورای اداری به تصویب هیئت رئیسه مجلس خواهد رسید.

ماده ۱۹- ...

ماده ۲۰- رئیس سازمان اداری مجلس موظف است آیین نامه اجرایی این قانون و تشکیلات تفصیلی و پست های سازمانی مورد نیاز و طرح طبقه بندی مشاغل که شامل دستورالعمل ارزیابی مشاغل و شرح وظایف و شرایط احراز رشته های شغلی و جدول تخصیص مشاغل و شرایط احراز گروه های ورودی و همچنین جدول حداقل و حداکثر فوق العاده شغل را ظرف مدت سه ماه تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس برساند.

تبصره- تغییرات و اصلاحات بعدی نیز به ترتیب ماده فوق عمل خواهد شد.

۱. ماده ۶۱- وظایف کارپردازان عبارتند از:

۱- تنظیم برنامه ها و سیاست های مالی، استخدامی، خدماتی، تبلیغی و انتظامات مجلس و ارائه آن به رئیس مجلس جهت طی مراحل بعدی.

←

مجلس تخصیص داده شود.

۳-۱. نظر شماره ۸۵/۳۰/۲۰۷۴۹ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۱۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۱۳ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی

۱-۳-۱- صدر ماده (۷۴)^(۱) از جهت انحصار مدیریت سیاسی به مقام‌های مذکور

→

۲- نظارت بر عملکرد رئیس سازمان و نحوه اجرای مصوبات هیئت رئیسه.

۳- نظارت بر روند تهیه و پیشنهاد بودجه سالیانه مجلس و پیگیری مراحل بعدی آن.

۴- نظارت بر حفظ اداره و ثبت ابنیه و اموال و مؤسسات مجلس.

۵- نظارت بر عملکرد مرکز پژوهش‌ها، مرکز اسناد، کتابخانه و موزه مجلس که طبق قوانین مربوط به خود تشکیل گردیده‌اند.

۶- پیگیری مشکلات نمایندگان و ارائه راه حل مناسب به هیئت رئیسه.

۷- نظارت بر سایر امور مجلس.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۸/۴/۱۳ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

بند (۷) به صورت زیر اصلاح گردید:

۷- نظارت بر سایر امور اداری و مالی و خدماتی مجلس.

۱. ماده ۷۴- سمت‌های ذیل منحصراً مدیریت سیاسی محسوب شده و به عنوان مقام شناخته می‌شوند و امتیاز شغلی آنان به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف- رئیس جمهور (۱۸۰۰) امتیاز

ب- رؤسای قوای مقننه و قضائیه (۱۷۰۰۰) امتیاز

ج- معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی، فقهاء شورای نگهبان، رئیس دیوان عالی کشور، رئیس ستاد فرماندهی کل نیروی مسلح (۱۶۰۰۰) امتیاز

د- وزراء، معاونین رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان صدا و سیما، اعضای حقوقدان شورای نگهبان، دادستان کل کشور، رئیس دیوان محاسبات، دبیر شورای عالی امنیت ملی، فرماندهان کل ارتش و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، معاون اول رئیس قوه قضائیه (۱۵۰۰۰) امتیاز

ه- استانداران، سفراء، معاونین رئیس قوه قضائیه، دادستان دیوان محاسبات (۱۴۰۰۰) امتیاز

و- معاونین مقامات اجرایی موضوع بندهای (ج) و (د) و رؤسای مؤسسات دولتی که با تصویب مجلس شورای اسلامی (و یا ملی سابق) ایجاد شده‌اند یا می‌شوند (۱۳۰۰۰) امتیاز.

تبصره ۱- نخست‌وزیران دوران انقلاب اسلامی با مقامات بند (ج) هم‌تراز می‌گردند.

تبصره ۲- علاوه بر حقوق موضوع ماده فوق و امتیاز ویژگی‌های شاغل (مذکور در ماده ۶۹) که حقوق ثابت تلقی می‌گردد، فوق‌العاده‌های ماده (۷۱) این قانون نیز حسب مورد به مقامات تعلق خواهد گرفت.

تبصره ۳- مقامات مذکور در این ماده که حداقل دو سال در پست مدیریت‌های سیاسی انجام وظیفه

←

نموده یا بنمایند پس از تصدی مقام در صورتی که به سیمت پایین‌تری منصوب شوند، چنانچه حقوق ثابت و فوق‌العاده مستمر آنها در مسئولیت جدید از هشتاد درصد (۸۰٪) حقوق ثابت و فوق‌العاده مستمر وی در پست قبلی کمتر باشد، به میزان مابه‌التفاوت تا (۸۰٪) را تفاوت تطبیق دریافت خواهند نمود. این تفاوت تطبیق با ارتقاءهای بعدی (عوامل شغل و شاغل و فوق‌العاده‌ها) مستهلک می‌گردد و این مابه‌التفاوت در محاسبه حقوق بازنشستگی و وظیفه نیز ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۴- دولت مجاز است با پیشنهاد سازمان، برخی از امتیازات قانونی مقامات موضوع این قانون (به استثناء حقوق و مزایا) را به مشاغل خاص ویژه مدیریت حرفه‌ای و با سیمت‌های خاص و ویژه قضایی تسری دهد.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۶/۲/۱۰ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۷۴- در خط دوم ماده (۷۴) بعد از عبارت «تعیین می‌گردد»، عبارت «امتیاز شغلی مقامات مذکور در این ماده به شرح زیر تعیین می‌گردد» اضافه گردید.

- در بند (الف) ماده (۷۴)، عبارت «رئیس جمهور» به عبارت «رؤسای سه قوه» اصلاح گردید.

- در بند (ب) ماده (۷۴)، عبارت «رؤسای قوای مقننه و قضائیه»، به عبارت «معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی و اعضاء شورای نگهبان» اصلاح گردید.

- در بند (ج) ماده (۷۴)، عبارت «وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی و معاونین رئیس جمهور» جایگزین عبارت «معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی، فقهاء شورای نگهبان، رئیس دیوان عالی کشور، رئیس ستاد فرماندهی کل نیروی مسلح» گردید.

- در بند (د) ماده (۷۴)، عبارت «استاداران و سفراء» جایگزین عبارت «وزراء، معاونین رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان صدا و سیما، اعضاء حقوقدان شورای نگهبان، دادستان کل کشور، رئیس دیوان محاسبات، دبیرشورای عالی امنیت ملی، فرماندهان کل ارتش و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، معاون اول رئیس قوه قضائیه» گردید.

- در بند (ه) ماده (۷۴)، عبارت «معاونین وزراء» جایگزین عبارت «استاداران، سفراء، معاونین رئیس قوه قضائیه، دادستان دیوان محاسبات» گردید.

- بند (و) ماده (۷۴) حذف گردید.

- تبصره (۱) بند (و)، عبارت «بند (ج)» به عبارت «بند (ب) این ماده» تغییر و عبارت «و تعیین سایر پست‌های هم‌تراز به عهده هیئت وزیران بوده و تعیین هم‌ترازی پست‌های کارکنان اداری مجلس به عهده رئیس مجلس خواهد بود.» اضافه گردید.

نظر شماره ۸۶/۳۰/۱۳۸۳ مورخ ۱۳۸۶/۳/۹ شورای نگهبان در خصوص لایحه مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۲/۱۰ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی: اشکال صدر ماده (۷۴) علی‌رغم اصلاح به عمل آمده، رفع نشده است.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۶/۶/۲۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

[در خصوص ماده (۷۴) اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده است.]

در این ماده، مغایر اصول متعدد قانون اساسی از جمله ۹۱، ۱۱۲ و ۱۱۳ می باشد.

۱-۳-۲- اطلاق بند (۱) ماده (۱۱۹)،^(۱) نسبت به سازمان ها و دستگاه هایی که ساختار آنها در قانون اساسی پیش بینی شده و دارای حکم خاص خود می باشد، مغایر اصول مربوط از جمله ۹۱ و ۱۵۷ قانون اساسی شناخته شد. همچنین این ماده مبنیاً بر اشکال ماده (۱۱۸)، مغایر اصل ۶۰ قانون اساسی می باشد.

۱-۳-۳- اطلاق ماده (۱۲۱)^(۲) در خصوص نهادهایی مثل شورای نگهبان، با اصول

→

نظر شماره ۸۶/۳۰/۲۲۸۰۳ مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ شورای نگهبان در خصوص لایحه مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۶/۲۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی: اشکال صدر ماده (۷۴) کماکان به قوت خود باقی است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا: کلمه «منحصراً» از صدر ماده (۷۴) حذف گردید.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل شصتم، شماره ۱-۴۴-۳.

۲. ماده ۱۲۱- کلیه دستگاه های اجرایی به استثناء نیروهای نظامی و انتظامی، وزارت اطلاعات، نهادهای عمومی غیردولتی که با تعریف مذکور در ماده (۳)* تطبیق دارند، اعضاء هیئت علمی و قضات، هیئت های مستشاری دیوان محاسبات تابع مقررات این قانون می باشند.

[* ماده ۳- مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی: واحد سازمانی مشخصی است که دارای استقلال حقوقی است و با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده یا می شود و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) بودجه سالانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین گردد و عهده دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارد.]

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۶/۲/۱۰ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

متن ماده (۱۲۱) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۱۲۱- کلیه دستگاه های اجرایی به استثناء نهادهای، مؤسسات و تشکیلات و سازمان هایی که زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری اداره می شوند، نیروهای نظامی و انتظامی، وزارت اطلاعات، نهادهای عمومی غیردولتی که با تعریف مذکور در ماده (۳) تطبیق دارند، اعضاء هیئت علمی و قضات، هیئت های مستشاری دیوان محاسبات تابع مقررات این قانون می باشند. شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجلس خبرگان رهبری در صورت موافقت مقام معظم رهبری مشمول مقررات این قانون می شوند.

نظر شماره ۸۶/۳۰/۲۱۳۶۳ مورخ ۱۳۸۶/۳/۹ شورای نگهبان در خصوص لایحه مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۲/۱۰ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی:

←

مربوط به این شورا در قانون اساسی مغایر است.

۱-۳-۴- تبصره (۱) ماده (۱۲۱)^(۱) در خصوص موکول نمودن امر به تصویب

→

اشکال مربوط به اصل ماده (۱۲۱) در خصوص نهادهایی مثل شورای نگهبان، علی‌رغم اصلاح به عمل آمده رفع نشده است.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۶/۷/۲۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

[در خصوص ماده (۱۲۱) اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده است.]

نظر شماره ۸۶/۳۰/۲۲۸۰۳ مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ شورای نگهبان در خصوص لایحه مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۲۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی: اشکال مربوط به اصل ماده (۱۲۱) کماکان به قوت خود باقی است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

متن ماده (۱۲۱) به شرح زیر اصلاح گردید:

- کلیه دستگاه‌های اجرایی به استثناء نهادهای، مؤسسات و تشکیلات و سازمان‌هایی که زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری اداره می‌شوند، وزارت اطلاعات، نهادهای عمومی غیردولتی که با تعریف مذکور در ماده (۳) تطبیق دارند، اعضای هیئت علمی و قضات، هیئت‌های مستشاری دیوان محاسبات، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجلس خبرگان رهبری مشمول مقررات این قانون می‌شوند و در خصوص نیروهای نظامی و انتظامی مطابق نظر مقام معظم رهبری عمل می‌شود.

۱. ماده ۱۲۱- کلیه دستگاه‌های اجرایی به استثناء نیروهای نظامی و انتظامی، وزارت اطلاعات، نهادهای عمومی غیردولتی که با تعریف مذکور در ماده (۳)* تطبیق دارند، اعضای هیئت علمی و قضات، هیئت‌های مستشاری دیوان محاسبات تابع مقررات این قانون می‌باشند.

تبصره ۱- دستگاه‌ها و کارمندان مستثنی‌شده فوق‌الذکر در صورت پیشنهاد بالاترین مقام اجرایی دستگاه و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و تصویب هیئت وزیران می‌توانند تابع مقررات این قانون باشند، در غیر این صورت تابع مقررات حاکم در زمان تصویب این قانون خواهند بود و در صورت حاکمیت این قانون، دستگاه‌ها و کارمندان مستثنی‌شده امکان تغییر مصوبه هیئت وزیران را نخواهند داشت.

تبصره ۲- ...

[* ماده ۳- مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی: واحد سازمانی مشخصی است که دارای استقلال حقوقی است و با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده یا می‌شود و بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) بودجه سالانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین گردد و عهده‌دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارد.]

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۶/۷/۱۰ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

در تبصره (۱) ماده (۱۲۱)، عبارت «و نهادهای، مؤسسات و تشکیلات و سازمان‌هایی که مستقیماً زیر نظر مقام معظم رهبری اداره می‌شوند، با اذن معظم‌له» بعد از عبارت «هیئت وزیران» اضافه گردید.

نظر شماره ۸۶/۳۰/۲۱۳۶۳ مورخ ۱۳۸۶/۳/۹ شورای نگهبان در خصوص لایحه مدیریت خدمات کشوری

←

هیئت وزیران راجع به دستگاه‌هایی که دارای مقررات خاصی در قانون اساسی هستند با اصول مربوط مغایر است.

۴-۱. نظر شماره ۱۳۸۷/۲/۷ مورخ ۸۷/۳۰/۲۵۶۷۳ شورای نگهبان در خصوص طرح الحاق یک تبصره به قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳، مصوب ۱۳۸۷/۱/۱۸ مجلس شورای اسلامی

۱-۴-۱- صدر تبصره الحاقی^(۱) مغایر اصول ۹۱ و ۱۴۱ قانون اساسی شناخته شد

→

مصوب ۱۳۸۶/۲/۱۰ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی: اشکال تبصره (۱) ماده (۱۲۱) کماکان به قوت خود باقی است.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۶/۶/۲۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

[در خصوص تبصره (۱) ماده (۱۲۱) اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده است].

نظر شماره ۸۶/۳۰/۲۲۸۰۳ مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ شورای نگهبان در خصوص لایحه مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۶/۲۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس شورای اسلامی: اشکال تبصره (۱) ماده (۱۲۱) کماکان به قوت خود باقی است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۶/۷/۸ کمیسیون مشترک رسیدگی به لایحه مدیریت خدمات کشوری مجلس به منظور رفع ایراد شورا: تبصره‌های (۱) و ... ماده (۱۲۱) حذف گردید.

۱. ماده واحده- متن زیر به عنوان یک تبصره به ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره- عضویت کلیه اشخاص شاغل در هر یک از قوای سه‌گانه و مؤسسات و سازمان‌های تابعه آنها و شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام بوده و به هر مقدار از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند، در شورای نگهبان به عنوان حقوقدان ممنوع است و این ممنوعیت شامل اعضای کنونی شورای نگهبان که قبل از این قانون انتخاب شده‌اند نیز می‌شود و چنانچه ظرف یک ماه پس از تصویب این قانون استعفاء ندهند از عضویت در شورای نگهبان مستعفی شناخته می‌شوند.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

عبارت زیر بعد از عبارت «در شورای نگهبان» مندرج در سطر چهارم تبصره فوق اضافه شد: «به جز مشاغل آموزشی موضوع تبصره (۱) و افراد موضوع تبصره (۸) قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳».

نظر شماره ۸۷/۳۰/۲۷۱۶۷ مورخ ۱۳۸۷/۳/۵ شورای نگهبان در خصوص طرح الحاق یک تبصره به قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳، مصوب ۱۳۸۷/۲/۲۵ مجلس شورای اسلامی:

نظر به اینکه در صدر تبصره الحاقی و قسمت اخیر آن، اصلاحی به عمل نیامده، لذا ایراد بند (۱) قبلی

←

و همچنین قسمت اخیر تبصره الحاقی در خصوص اعضای کنونی شورا، مغایر اصل ۹۱ قانون اساسی است.

۵-۱. نظر شماره ۸۷/۳۰/۲۵۸۲۵ مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۱ شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۰ و اصلاحیه آن مصوب ۱۳۷۵، مصوب ۱۳۸۷/۱/۲۷ کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی

۱-۵-۱- تبصره بند (ه) ماده (۲)،^(۱) درخصوص شمول آن به برخی دستگاه‌ها همانند شورای نگهبان، مغایر اصول ۵۷ و ۹۱ قانون اساسی می‌باشد.

۶-۱. نظر (غیر رسمی) شماره ۸۸/۳۰/۳۷۷۲۲ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۴ و نظر شماره ۸۸/۳۰/۳۷۷۳۲ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۴ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور، مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی

→

شورا [= ایراد مذکور در بند ۱-۴-۱] کماکان به قوت خود باقی است.

با عنایت به اظهار نظر شماره ۸۷/۳۰/۲۷۱۶۷ مورخ ۱۳۸۷/۳/۵ شورای نگهبان نسبت به این مصوبه و با توجه به اصرار مجلس بر مصوبه خویش، این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد.

مصوبه مورخ ۱۳۸۸/۴/۲۰ مجمع تشخیص مصلحت نظام:

طرح الحاق یک تبصره به قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳، که مورد ایراد شورای محترم نگهبان قرار گرفته بود، در مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد بررسی قرار گرفت و نظر مجلس شورای اسلامی تأیید گردید. مقرر شد کلمه «همزمان» به صدر تبصره مصوبه مجلس اضافه شود و مهلت «یک ماه» به «دو ماه» افزایش یابد.

ماده واحده- متن زیر به عنوان یک تبصره به ماده واحده قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره- عضویت همزمان کلیه اشخاص شاغل در هر یک از قوای سه‌گانه و مؤسسات و سازمان‌های تابعه آنها و شرکت‌ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام بوده و به هر مقدار از بودجه کل کشور استفاده می‌نمایند، در شورای نگهبان به جز مشاغل آموزشی موضوع تبصره (۱) و افراد موضوع تبصره (۸) قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل مصوب ۱۳۷۳ به عنوان حقوق‌دان ممنوع است و این ممنوعیت شامل اعضای کنونی شورای نگهبان که قبل از این قانون انتخاب شده‌اند نیز می‌شود و چنانچه ظرف دو ماه پس از تصویب این قانون استعفاء ندهند از عضویت در شورای نگهبان مستعفی شناخته می‌شوند.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۷۷-۱.

۱-۶-۱- اطلاق جزء (الف) بند (۷)^(۱) راجع به دستگاه‌هایی مانند شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام و... که دارای مقررات خاصی در قانون اساسی هستند، با اصول مربوط به آنها در قانون اساسی مغایر می‌باشد.

۷-۱. نظر شماره ۸۹/۳۰/۳۸۱۹۹ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۵ شورای نگهبان در خصوص طرح تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی

۱-۷-۱- بند (د) ماده (۸)،^(۲) مغایر اصول ۹۱ تا ۹۸ قانون اساسی شناخته شد.

۱. ۷-۱

الف- در راستای اجراء قانون مدیریت خدمات کشوری و لغو کلیه مجوزها و مقررات پرداختی خارج از فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری به استثناء پاداش موضوع ماده (۲۰) قانون مذکور و ماده (۴۱) قانون استخدام کشوری و پرداخت‌های قانونی در زمان فوت، از کارافتادگی، بازنشسته شدن یا ازدواج، افزایش امتیازات موضوع فصل دهم تا پنجاه درصد (۵۰٪) و کمک‌های رفاهی مستقیم و غیرمستقیم با پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و تصویب هیئت وزیران، دولت مجاز است ضرایب ریالی موضوع ماده (۶۴) و تبصره آن و ماده (۱۲۵) قانون مدیریت خدمات کشوری در خصوص شاغلین و بازنشستگان و موظفین و مستمری‌بگیران تا سقف اعتبار مصوب در هر مورد را تعیین و اجراء نماید. در هر صورت امتیازات ایثارگران و فرزندان شهداء به نحوی تطبیق می‌یابد که دریافتی آنان از بابت تطبیق کاهش نیابد. افزایش حقوق گروه‌های مختلف حقوق‌بگیر از قبیل هیئت علمی، کارکنان کشوری و کارکنان لشگری، قضات و غیره به طور جداگانه توسط دولت (در سقف اعتبارات مصوب) انجام می‌پذیرد.

- افزایش حقوق اعضای هیئت علمی حداقل برابر با درصد افزایش حقوق سایر کارکنان دولت خواهد بود.
- در سال ۱۳۸۹ حقوق و مزایای کارکنان قراردادی سالانه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (در سقف شاغلین در آخر بهمن ۱۳۸۸) مشابه سایر کارکنان پیمانی و رسمی منحصراً از طریق بند (و) توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی پرداخت می‌گردد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

در انتهای پاراگراف اول جزء (الف) بند (۷)، عبارت «شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام و سایر دستگاه‌هایی که دارای مقررات خاص در قانون اساسی هستند تابع مقررات خاص خود می‌باشند» اضافه شد.

۲. ماده ۸- به منظور اجراء صحیح این قانون، شورای عالی تنقیح قوانین مرکب از اشخاص زیر تشکیل می‌گردد:

الف- رئیس مجلس شورای اسلامی به عنوان رئیس

ب- معاون حقوقی رئیس جمهور

ج- یکی از معاونان رئیس قوه قضائیه

۸-۱. نظر شماره ۸۹/۳۰/۴۰۹۶۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰)،^(۱) مصوب ۱۳۸۹/۹/۱۷ و ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ مجلس شورای اسلامی

۸-۱-۱- ماده (۱۹۸)،^(۲) اطلاق این ماده علاوه بر اشکال کلی وارده «تأیید معاونت»، در مورد سایر قوا و دستگاه‌های مستقل و دستگاه‌های تحت نظر آنها و همچنین در مواردی که مربوط به وظایف خاص دستگاه‌ها می‌شود، مغایر اصول متعدد از جمله اصل ۵۷، ۹۱، ۱۰۷، ۱۱۲، ۱۵۶ و ۱۵۷ قانون اساسی است.

۹-۱. نظر شماره ۹۰/۳۰/۴۴۵۱۴ مورخ ۱۳۹۰/۸/۲۶ شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، مصوب ۱۳۹۰/۸/۴ مجلس شورای اسلامی

۹-۱-۱- تشخیص شرایط حقوقدانان شورای نگهبان در ماده (۲)^(۳) مبنی بر الحاق

→

د- دو نفر از حقوقدانان شورای نگهبان به معرفی آن شورا

ه- ...

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

بند (د) ماده (۸) حذف شد.

۱. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۳-۱۳۸۹)» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۸۹-۹.

۳. ماده ۲- تبصره‌های زیر به ماده (۲۵) و یک ماده به قانون آیین‌نامه داخلی الحاق می‌شود:

تبصره ۴- ...

ماده الحاقی- رئیس قوه قضائیه حداقل یک ماه قبل از پایان دوره عضویت حقوقدانان شورای نگهبان، به تعداد حداقل دو برابر حقوقدان به مجلس معرفی می‌نماید. حقوقدانان باید دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های مختلف حقوقی باشند.

تبصره ۱- حضور در هر دوره شورای نگهبان، معادل یک مقطع تحصیلی تنها برای عضویت در شورای نگهبان محسوب می‌شود.

تبصره ۲- ...

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۰ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده الحاقی ذیل ماده (۲) طرح و تبصره‌های آن و همچنین عبارت «و یک ماده به» در سطر اول ماده (۲) حذف می‌شود.

(۱) ماده به آیین نامه داخلی، از جمله تعیین تعداد و مدارک تحصیلی آنها مغایر اصل ۹۱ قانون اساسی شناخته شد. همچنین با توجه بر ایراد مذکور، محملی بر ابقاء تبصره (۱) وجود ندارد.

۱-۹-۲- تبصره (۲) ماده الحاقی مذکور در ماده (۲)^(۱) در خصوص «عزل» حقوقدانان شورای نگهبان، مغایر اصول ۹۱ و ۹۲ قانون اساسی شناخته شد.
 ۱-۹-۳- تبصره (۳) ماده الحاقی در ماده (۲)^(۲) نیز در خصوص قبول درخواست استعفاء حقوقدانان شورای نگهبان از سوی رئیس قوه قضائیه، مغایر اصل ۹۱ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۱۰. نظر شماره ۴۹۳۱۸/۳۰/۹۱ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۱ شورای نگهبان در خصوص طرح

۱. ماده ۲- تبصره‌های زیر به ماده (۲۵) و یک ماده به قانون آیین نامه داخلی الحاق می‌شود:

تبصره ۴- ...

ماده الحاقی- رئیس قوه قضائیه حداقل یک ماه قبل از پایان دوره عضویت حقوقدانان شورای نگهبان، به تعداد حداقل دو برابر حقوقدان به مجلس معرفی می‌نماید. حقوقدانان باید دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های مختلف حقوقی باشند.

تبصره ۱- ...

تبصره ۲- در صورت استعفاء، فوت یا عزل هر کدام از اعضاء حقوقدان شورای نگهبان، رئیس قوه قضائیه برای باقیمانده دوره عضویت، طبق این ماده اقدام می‌نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۰ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده الحاقی ذیل ماده (۲) طرح و تبصره‌های آن و همچنین عبارت «و یک ماده به» در سطر اول ماده (۲) حذف می‌شود.

۲. ماده ۲- تبصره‌های زیر به ماده (۲۵) و یک ماده به قانون آیین نامه داخلی الحاق می‌شود:

تبصره ۴- ...

ماده الحاقی- رئیس قوه قضائیه حداقل یک ماه قبل از پایان دوره عضویت حقوقدانان شورای نگهبان، به تعداد حداقل دو برابر حقوقدان به مجلس معرفی می‌نماید. حقوقدانان باید دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های مختلف حقوقی باشند.

تبصره ۱- ...

تبصره ۳- قبول درخواست استعفاء حقوقدانان و موافقت یا مخالفت با آن، با رئیس قوه قضائیه است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۰/۱/۲۰ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده الحاقی ذیل ماده (۲) طرح و تبصره‌های آن و همچنین عبارت «و یک ماده به» در سطر اول ماده (۲) حذف می‌شود.

ممنوعیت اشتغال به بیش از یک شغل^(۱) مصوب ۱۳۹۱/۱۰/۲۶ مجلس شورای اسلامی

۱-۱۰-۱- همان گونه که در نظریه قبلی این شورا در خصوص طرح الحاق یک تبصره به قانون ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل، به شماره ۸۷/۳۰/۲۵۶۷۳ مورخ ۱۳۸۷/۲/۷ آمده است ماده (۱۵)،^(۲) مغایر اصول ۹۱ و ۱۴۱ قانون اساسی و همچنین قسمت اخیر آن در خصوص اعضای کنونی، مغایر اصل ۹۱ قانون اساسی می باشد. به علاوه با توجه به اینکه در این خصوص مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام دارای مصوبه است و قانون گذاری نسبت به مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام با توجه به خصوصیات آن، مغایر اصل ۱۱۲ قانون اساسی نیز می باشد.

۱۱-۱. نظر شماره ۹۴/۱۰۲/۷۹۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۲۳ شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی،^(۳) مصوب ۱۳۹۴/۱/۳۰ مجلس شورای اسلامی

۱-۱۱-۱- در ماده (۲) موضوع الحاق ماده (۱۴۵) مکرر،^(۴) نظر به اینکه منظور از

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح ممنوعیت کارمندان و مدیران دستگاه های اجرایی از عضویت در هیئت های مدیره و مدیریت عامل» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده ۱۵- عضویت همزمان کلیه اشخاص شاغل در هر یک از قوای سه گانه و مؤسسات و سازمان های تابعه آنها و شرکت ها و مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و به هر مقدار از بودجه کل کشور استفاده می نمایند، در شورای نگهبان به عنوان حقوقدان ممنوع است و این ممنوعیت شامل اعضای کنونی شورای نگهبان که قبل از این قانون انتخاب شده اند نیز می شود و چنانچه ظرف دو ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون استعفاء ندهند از عضویت در شورای نگهبان مستعفی شناخته می شوند. مشاغل موضوع ماده (۲) و افراد موضوع ماده (۱۱) این قانون از شمول حکم این ماده مستثنی هستند.

(در خصوص ایراد شورای نگهبان، اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده و لذا این طرح، به سرانجام قانونی نرسیده است.)

۳. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی (نحوه رسیدگی به طرح ها و لوایح قانونی)» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۴. ماده ۲- یک ماده به عنوان ماده (۱۴۵) مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۱۴۵ مکرر- همزمان با وصول طرح ها و لوایح توسط کمیسیون ها در صورت ضرورت و با تصویب کمیسیون اصلی، طرح یا لایحه به کارگروه کارشناسی مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی ارجاع می شود. رئیس مرکز پژوهش های مجلس موظف است متناسب با موضوع و مواد طرح یا لایحه،

کارگروهی متشکل از کارشناسان آن مرکز و اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب نظر اعم از نمایندگان فعلی و ادوار مجلس، کارشناس معاونت قوانین مجلس، دیوان محاسبات، مراکز علمی و پژوهشی حوزه و دانشگاه، دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی، دستگاه‌های مرتبط با طرح یا لایحه و با دعوت نمایندگانی از مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان برای رسیدگی به طرح یا لایحه ارجاعی تشکیل دهد و در بدو کار رئیس و دبیر آن را تعیین نماید. رئیس کارگروه موظف است پس از بحث و بررسی کارشناسی در کارگروه و در صورت لزوم پس از مطالعه تطبیقی قوانین و مقررات و تجربیات سایر کشورها و با بررسی سوابق قانون‌گذاری و پیشنهاد‌های کمیسیون‌های فرعی و نمایندگان، گزارش کارگروه را با رعایت اسناد بالادستی از جمله قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام، قانون برنامه توسعه، همراه با مشخصات اعضای کارگروه به کمیسیون اصلی ارائه شده دفاع کند. در صورت عدم نیاز به قانون‌گذاری جدید در موضوع مورد بحث، رئیس کارگروه گزارش خود را با ذکر دلایل رد طرح یا لایحه به کمیسیون اصلی ارائه می‌نماید.

تبصره ۱- ارجاع طرح یا لایحه به کارگروه موضوع این ماده نافی مسئولیت مرکز پژوهش‌های مجلس در ارائه نظرات کارشناسی به کمیسیون‌ها و جلسات رسمی مجلس مندرج در قانون شرح وظایف مرکز پژوهش‌های مجلس نخواهد بود.

تبصره ۲- حداکثر زمان رسیدگی به طرح‌ها و لوایح عادی در مرکز پژوهش‌ها یک ماه و نیم پس از ارجاع و در طرح‌ها و لوایح یک فوریتی یک ماه پس از ارجاع می‌باشد. در صورت ضرورت این فرصت‌ها با درخواست مرکز پژوهش‌ها و تأیید کمیسیون اصلی قابل افزایش است.

مضوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۴/۴/۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده (۱۴۵ مکرر) موضوع ماده (۲) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۱) به آن الحاق و شماره تبصره‌های بعد به ترتیب اصلاح می‌شود:

ماده ۱۴۵ مکرر- همزمان با وصول طرح‌ها و لوایح توسط کمیسیون‌ها در صورت ضرورت و با تصویب کمیسیون اصلی، طرح یا لایحه به کارگروه کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ارجاع می‌شود. رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس موظف است متناسب با موضوع و مواد طرح یا لایحه کارگروهی جهت بررسی طرح یا لایحه ارجاعی، متشکل از کارشناسان آن مرکز و اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب نظر اعم از نمایندگان فعلی و ادوار مجلس، کارشناس معاونت قوانین مجلس، دیوان محاسبات، مراکز علمی و پژوهشی حوزه و دانشگاه، دستگاه‌های اجرایی، بخش خصوصی، دستگاه‌های مرتبط با طرح یا لایحه، تشکیل دهد و در بدو کار رئیس و دبیر آن را تعیین کند. رئیس کارگروه موظف است پس از بحث و بررسی کارشناسی در کارگروه و در صورت لزوم پس از مطالعه تطبیقی قوانین و مقررات و تجربیات سایر کشورها و با بررسی سوابق قانون‌گذاری و پیشنهاد‌های کمیسیون فرعی و نمایندگان، گزارش کارگروه را با رعایت اسناد بالادستی از جمله قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام، قانون برنامه توسعه، همراه با مشخصات اعضای کارگروه به کمیسیون اصلی ارائه کند. رئیس یا نماینده کارگروه موظف است با شرکت در جلسات کمیسیون از گزارش ارائه شده دفاع کند. در صورت عدم نیاز به قانون‌گذاری جدید در موضوع مورد بحث، رئیس کارگروه گزارش خود را با ذکر

نمایندگان مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان روشن نیست و همچنین مشخص نیست آیا حضور نمایندگان مذکور الزام آور است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

۱۲-۱. نظر شماره ۵۹۳۹/۱۰۲/۹۴ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۲ شورای نگهبان در خصوص طرح نحوه انتصاب اشخاص در مشاغل حساس^(۱) مصوب ۱۳۹۴/۱۱/۱۱ مجلس شورای اسلامی

۱۲-۱- در ماده یک^(۲) در مورد مشاغلی که برای انتخاب و انتصاب اشخاص در

→

دلایل رد طرح یا لایحه به کمیسیون اصلی ارائه می‌کند.

تبصره ۱- چنانچه رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس از مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان جهت معرفی نماینده خود برای حضور در کارگروه موضوع این ماده دعوت به عمل آورد، مراجع مذکور در صورت تمایل می‌توانند شخص یا اشخاصی را از اعضای یا غیر اعضای به مرکز معرفی کنند. عدم معرفی یا حضور نیافتن نمایندگان مذکور، مانع از تشکیل کارگروه نیست.

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح الحاق یک تبصره به ماده (۵) قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده ۱- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ موظفند در انتصاب افراد به مشاغل حساس، ضمن احراز تابعیت جمهوری اسلامی ایران و شرایط خدمت نظام وظیفه عمومی (پایان خدمت یا معافیت دائم برای مردان) در مورد ضوابط مقرر در این قانون از وزارت اطلاعات استعلام و نتایج آن را در انتصاب خود اعمال نمایند. در صورت عدم استعلام یا انتصاب بر خلاف استعلام صورت گرفته، مرتکب مورد تعقیب قانونی قرار می‌گیرد.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۹۵/۳/۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده (۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱- کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ به استثنای دستگاه‌های تحت امر مقام معظم رهبری، قضایی و مشاغلی که برای انتصاب اشخاص، در قانون اساسی تشریفات خاص ذکر شده، ضمن احراز تابعیت جمهوری اسلامی ایران و شرایط خدمت نظام وظیفه عمومی (پایان خدمت یا معافیت دائم برای مردان)، موظفند در انتصاب افراد به مشاغل موضوع ماده (۶) این قانون در مورد ضوابط مقرر در این قانون از مراجع سه‌گانه قوه قضائیه، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه، استعلام و نتایج آن را در انتصاب خود اعمال نمایند، در غیر این صورت متخلف به مجازات تعزیری درجه شش مندرج در قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

تبصره ۱- مراجع مذکور موظفند ظرف مدت یک ماه از دریافت استعلام، نتیجه را اعلام نمایند. چنانچه در مهلت مقرر پاسخ داده نشود، استعلام مثبت تلقی می‌شود.

←

قانون اساسی تشریفاتی خاص ذکر گردیده، مغایر اصول مربوطه است.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۳-۱. نظریه تفسیری شماره ۸۰/۲۱/۱۶۸۲ مورخ ۱۳۸۰/۴/۱۰ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار رئیس قوه قضائیه نسبت به نحوه انتخاب حقوقدانان شورای نگهبان توسط مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱/۸۰/۵۹۶۸

تاریخ: ۱۳۸۰/۴/۷

شورای محترم نگهبان (دامت برکاتهم)

سلام علیکم

با آرزوی موفقیت و عزت روزافزون برای آن عزیزان، فقهای عظام و حقوقدانان ارجمند که به حق نگهبانان راستین قانون اساسی و پایگاه سلامت و اسلامیت قوانین کشور هستید، استدعا دارم نظر تفسیری آن شورای محترم را در رابطه با ذیل بند دوم اصل ۹۱ قانون اساسی اعلام فرمایید.

در این اصل تصریح شده است که مجلس موظف است در هر دوره از میان

→

تبصره ۲- سایر دستگاه‌ها موظفند همکاری لازم را با مراجع استعلامی مقرر در این قانون به عمل آورند.

تبصره ۳- قوه قضائیه در خصوص بندهای (ت)، (خ) و (ذ)، سازمان اطلاعات سپاه در خصوص بندهای (الف)، (ث)، (ج) و (چ) و وزارت اطلاعات در خصوص همه بندهای ماده (۲) این قانون اظهار نظر می‌کنند.

تبصره ۴- ضوابط و مقررات این قانون نافذ اختیارات موضوع مصوبات مربوط به صلاحیت‌های قانونی مقرر در قانون گزینش معلمان مصوب ۱۳۷۴/۶/۱۴ و قانون تسری قانون مذکور مصوب ۱۳۷۵/۲/۹ و شورای عالی انقلاب فرهنگی نمی‌باشد.

(گفتنی است هر چند با اصلاح این مصوبه از سوی مجلس، ایراد مربوط به مغایرت این ماده با اصل ۹۱ برطرف شده است، لیکن ماده (۱) اصلاحی مزبور از جهتی دیگر (مغایرت با اصول ۳ و ۵۷ قانون اساسی) با ایراد شورای نگهبان مواجه شده است. برای آگاهی از ادامه مراحل بررسی این مصوبه، به ذیل اصل ۵۷ شماره ۱-۱۱۰-۱ در همین مجموعه، مراجعه کنید).

حقوقدانان معرفی شده از سوی رئیس قوه قضائیه عدد لازم را برای عضویت در شورای نگهبان انتخاب کند. ظاهر این تعبیر دلالت دارد که عدد معرفی شده به مجلس می‌بایست بیش از عدد لازم برای عضویت در شورا باشد. حال استفسار از این جهت است که آیا مجلس می‌تواند همه افراد معرفی شده را رد کرده و قوه قضائیه موظف باشد مکرراً افراد دیگری را معرفی نماید یا مفاد این اصل آن است که مجلس موظف است به هر حال از میان حقوقدانان معرفی شده، عدد لازم را انتخاب نماید.

سید محمود هاشمی شاهرودی

رئیس قوه قضائیه

شماره: ۸۰/۲۱/۱۶۸۲

تاریخ: ۱۳۸۰/۴/۱۰

ریاست محترم قوه قضائیه

عطف به نامه شماره ۱/۸۰/۵۹۶۸ مورخ ۱۳۸۰/۴/۷، موضوع نامه مذکور در جلسه مورخ ۱۳۸۰/۴/۱۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظریه تفسیری شورا به این شرح اعلام می‌گردد:

«مطابق بند (۲) اصل ۹۱ قانون اساسی اختیار معرفی حقوقدانان شورای نگهبان به تعداد بیش از افراد مورد نیاز به عهده رئیس قوه قضائیه می‌باشد و مجلس شورای اسلامی موظف است فقط از میان همان افراد معرفی شده، تعداد لازم را انتخاب نماید.»

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

۲-۳. نظریه تفسیری شماره ۸۶/۳۰/۲۱۹۳۴ مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۹ در پاسخ به استفسار عضو حقوقدان شورای نگهبان نسبت به مرجع تصویب ضوابط و مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی شورای نگهبان

شماره: ۸۶/۳۰/۲۱۸۲۰

تاریخ: ۱۳۸۶/۴/۹

حضرت آیت‌الله جنتی (مد ظله العالی)

دبیر محترم شورای نگهبان

با سلام

احتراماً، با توجه به اینکه قانون اساسی در اصول متعدد مانند اصول ۴ و ۹۱ تا ۹۹ قانون اساسی وظایف و اختیاراتی را مستقیماً به عهده شورای نگهبان گذاشته است و انجام آنها مستلزم وجود ساختار و ضوابط متناسب می‌باشد، همچنین با عنایت به آنکه شورای نگهبان نهادی مستقل بوده و زیر نظر هیچ‌کدام از قوا و دیگر دستگاه‌ها نمی‌باشد، تصویب ضوابط و مقررات اداری، استخدامی، مالی و تشکیلاتی توسط مجلس شورای اسلامی و هیئت وزیران و دیگر مقامات و دستگاه‌ها ممکن است موجب اختلال در انجام وظایف و اختیارات شورای نگهبان گردد و متناسب با وظایف تفویض شده نباشد.

اعضاء محترم شورای نگهبان نیز در آراء و نظرات قبلی خود به این مهم توجه داشته و این وضع قانون و یا انجام تحقیق و تفحص توسط مجلس شورای اسلامی نسبت به شورای نگهبان را مغایر با قانون اساسی شناخته‌اند. در این ارتباط توجه حضرت‌عالی و اعضای محترم را به دو نظر صادره از سوی این شورا جلب می‌نمایم. در تاریخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی مصوب جلسه ۱۳۷۲/۵/۶ آن مجلس واصل گردید که در جلسه ۱۳۷۲/۵/۲۷ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا متعاقباً اعلام شد. از آنجا که تبصره (۱) ماده (۲) طرح یادشده، تعیین ضوابط استخدامی مستخدمین شورای نگهبان را به موجب آن قانون بر عهده کمیسیون مشترک مجلس و دیوان محاسبات قرار می‌داد، شورای نگهبان اعلام نمود تبصره مزبور از این جهت که کارکنان شورای نگهبان را نیز در بر می‌گیرد مغایر قانون اساسی شناخته می‌شود. علاوه آنکه سایر تبصره‌های مربوط در این قانون که مبتنی بر این تبصره می‌باشد نیز مغایر قانون اساسی شناخته شده است.

همچنین در پی استفساریه مجلس شورای اسلامی از شورای نگهبان در خصوص اصل ۷۶ قانون اساسی، این شورا در تاریخ ۱۳۶۷/۱۰/۷ و طی نظریه شماره ۳۲۴۴ اعلام داشت: «اصل ۷۶ قانون اساسی شامل مواردی از قبیل مقام معظم رهبری، مجلس خبرگان و شورای نگهبان که مافوق مجلس شورای اسلامی می‌باشند نمی‌شود».

اکنون با عنایت به رویه سابق و مطابق با اصل ۹۸ قانون اساسی و ماده (۱۹) آیین‌نامه داخلی شورای نگهبان، درخواست می‌شود نظر تفسیری شورای نگهبان را در

خصوص اصول ۴، ۹۱ و ۹۹ قانون اساسی نسبت به مرجع تصویب ضوابط و مقررات مذکور اعلام فرماید.

با تجدید احترام
کدخدائی

شماره: ۸۶/۳۰/۲۱۹۳۴

تاریخ: ۱۳۸۶/۴/۱۹

جناب آقای دکتر کدخدائی

قائم مقام دبیر و عضو محترم حقوقدان شورای نگهبان

با اهدای سلام و تحیت

عطف به نامه شماره ۸۶/۳۰/۲۱۸۲۰ مورخ ۸۶/۴/۹ جناب عالی مبنی بر تقاضای اظهار نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص مشخص نمودن مرجع تصویب ضوابط و مقررات اداری، استخدامی، مالی و تشکیلاتی شورای نگهبان، با توجه به اصل ۹۸ قانون اساسی و ماده (۱۹) آیین نامه داخلی شورای نگهبان، موضوع در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۳ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر تفسیری این شورا در خصوص اصول ۴، ۹۱ و ۹۹ قانون اساسی به شرح ذیل اعلام می گردد:

«مستفاد از اصول ۴، ۹۱ و ۹۹ قانون اساسی این است که تصویب ضوابط و مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلاتی شورای نگهبان که انجام وظایف آن به تشخیص شورا متوقف بر آنها است، بر عهده خود این شورا می باشد.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۱-۴. نظر شماره ۶۴۳۶ مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۵ شورای نگهبان در پاسخ به استعلام هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی نسبت به نهاد متناظر شورای نگهبان در سایر کشورها

شماره: ۱۱۰/۴۷۲ س

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۳۰

سرور گرامی حضرت آیت الله جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

ارتباطی که مجلس شورای اسلامی با دستگاه قانون گذاری کشورهای مختلف جهان دارد موجب گردیده تا هر روز شاهد دریافت تقاضاهای بسیاری برای دید و بازدید و ایجاد رابطه از جانب رؤسای مجالس سنا و ملی و یا نمایندگان آنها باشیم و چنانچه تجربه نشان داده ارتباطات بین مجالس نقش مؤثری در تقویت ارتباطات بین المللی داشته است.

بر اساس عرف جهان سیاست و پروتکل بین المللی هر مسئولی باید با همتا و هم تراز خود دیدار و ملاقات داشته باشد و لذا از ریاست محترم مجلس شورای اسلامی نسبت به چگونگی برخورد با درخواست های رؤسای مجالس سنای دنیا مبنی بر ایجاد ارتباط، کسب نظر گردید که در جمع بندی مشورتی مقرر شد تا فصل جدیدی را در روابط سیاسی بین المللی خود بگشاییم، بدین شکل که ارتباط با مجالس سنای کشورهای جهان را به دلایل زیر شورای محترم نگهبان بر عهده بگیرد.

۱- همتایی مجالس سنا با شورای نگهبان،

۲- تبیین جایگاه شورا در نظام حقوقی و قانون گذاری اسلامی،

۳- مدد رسانی به سیاستمداران کشور از طریق ایجاد ارتباط،

۴- بیرون آمدن شورا از انزوا.

ضمناً مجلس شورای اسلامی نهاد مقدس شورای نگهبان را در این امر مهم یاری خواهد کرد.

به انتظار دریافت هر چه سریع تر پاسخ آن شورای محترم هستیم. موفق و پیروز باشید.

هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی

سید رضا تقوی

شماره: ۶۴۳۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۲۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
عطف به مرقومه شماره ۱۱۰/۴۷۲/س مورخ ۷۲/۴/۳۰، موضوع در جلسه مورخه ۷۳/۳/۱۸ شورای نگهبان مورد بررسی قرار گرفت.
«اولاً این شورا جایگاه قانونی مجلس واحد را از نظر قانونی همانند نظام‌های دو مجلسی می‌داند.
ثانیاً پس از بررسی، همتایی شورای نگهبان با مجالس سنای کشورهای دو مجلسی مورد موافقت قرار نگرفت.

برای تعیین هم‌ترازی شورای نگهبان، با وزارت امور خارجه مکاتبه گردید.^(۱)

۱. شورای نگهبان، پس از وصول استعلام مجلس شورای اسلامی، طی نامه‌ی شماره ۶۴۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۱، با وزارت امور خارجه در خصوص این موضوع مکاتبه کرد که متن این نامه و پاسخ وزیر امور خارجه در این خصوص، به شرح زیر است:

شماره: ۶۴۵۴

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۲۱

جناب آقای دکتر ولایتی

وزیر محترم امور خارجه دام عزه و توفیقات

با سلام و تحیت

با توجه به جایگاه شورای نگهبان در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و وظایفی که این قانون بر عهده او گذاشته، لطفاً دستور فرمایید معاونت بین‌الملل (آن وزارتخانه)، ارگان و نهاد هم‌تا و هم‌تراز شورا در سطح جهانی و در سیستم‌های مختلف قانون‌گذاری را تعیین نماید. برای مثال در نظام‌هایی که دارای یک یا دو مجلس می‌باشند هم‌تراز اعضای شورای نگهبان چه کسانی هستند تا در روابط بین‌الملل بتوان با آنها ارتباط پیدا کرد. تسریع در پاسخ موجب مزید تشکر است.

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

شماره: ۶۱۲/۲۳۹۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱

حضرت آیت‌الله جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

احتراماً بازگشت به نامه شماره ۶۴۵۴ مورخ ۷۳/۳/۲۱ درباره تعیین نهاد هم‌تراز شورای نگهبان در سایر

جهت رسیدگی همه جانبه لطفاً دستور فرمایید موضوع هم ترازای اعضای شورای نگهبان با مقامات سایر کشورها که دارای یک مجلس و یا دو مجلس هستند در کمیسیون مربوط بررسی شود و نتیجه را امر به اعلام فرمایید تا مورد تصمیم قرار گیرد.»

قائم مقام دبیر شورای نگهبان
احمد علیزاده

۴-۲. نظر شماره ۷۹۷/۳۰/۹۱/م مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۱ شورای نگهبان در پاسخ به استعلام رئیس کل دیوان محاسبات کشور نسبت به تصویب تشکیلات شورای نگهبان

شماره: ۹۷۶/۷۶۵۸/م/۲

تاریخ: ۱۳۹۱/۱۱/۷

حضرت آیت الله جنتی
دبیر شورای نگهبان
سلام علیکم

→

کشورها، اشعار می‌دارد که تا این تاریخ بر اساس مکاتبات صورت گرفته با نمایندگی‌های سیاسی جمهوری اسلامی ایران و تحقیقات و مطالعات انجام گرفته در این وزارتخانه، چنین به نظر می‌رسد که نهاد شورای نگهبان با توجه به وظایف، جایگاه و ترکیب آن مختص نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

عمده ترین نهادهایی که در غالب کشورهای دنیا وظیفه انطباق قوانین عادی با قوانین بالاتر را بر عهده دارند ریاست جمهوری، مجلس سنا، شورای قانون اساسی و یا دادگاه قانون اساسی می‌باشند. وجه فارق شورای محترم نگهبان با نهادهای یادشده آن است که قوانین عادی در جمهوری اسلامی ایران بدون تأیید شورای نگهبان تصویب نمی‌گردد. لهذا آن شورای محترم بخشی از نهاد تقنینی محسوب می‌گردد. با این وجود می‌توان دادگاه قانون اساسی و یا شورای قانون اساسی را در کشورهایی که دارای چنین نهادی هستند، تسامحاً نهاد هم‌تراز شورای محترم نگهبان عنوان نمود.

شایان ذکر است که استتاج فوق‌الذکر مبتنی بر بررسی و تحقیق پیرامون قوانین اساسی دولت‌های زیر بوده است: فرانسه، مراکش، آلمان، کویت، مجارستان، ایتالیا، روسیه، پرتغال، زلاندنو، سوریه، آمریکا، پاکستان، هند، لبنان، چین، استرالیا، لوکزامبورک، بلژیک، سوئیس و فنلاند. از این تعداد ده کشوری که ابتدا نام برده شده‌اند، دارای شورای قانون اساسی و یا دادگاه قانون اساسی هستند.

علی اکبر ولایتی
وزیر امور خارجه

مستحضرید به موجب ماده واحده قانون تشکیلات شورای نگهبان مصوب ۱۳۷۷/۸/۱۰ مجلس شورای اسلامی که در تاریخ ۱۳۷۷/۸/۲۵ به تأیید آن شورای محترم رسیده است، «شورای نگهبان می‌تواند به منظور انجام هر چه بهتر وظایفی که به موجب قانون اساسی بر عهده دارد، تشکیلات خود را تهیه و پس از تصویب مجلس شورای اسلامی به مرحله اجرا درآورد.»

در راستای سیاست‌های نوین این دیوان معطوف به رویکرد پیشگیرانه و با عنایت به عدم تصویب تشکیلات آن شورای محترم توسط مجلس شورای اسلامی، لطفاً دستور فرمایید به منظور اجرای کامل قانون مذکور، اقدامات مقتضی معمول گردد.

با احترام

رئیس کل دیوان محاسبات کشور

عبدالرضا رحمانی فضلی

شماره: ۹۱/۳۰/۷۹۷/م

تاریخ: ۱۳۹۱/۱۱/۱۱

رئیس محترم دیوان محاسبات کشور

با سلام و تحیت

عطف به نامه شماره ۹۷۶/۷۶۵۸/م/۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۷، موضوع ماده واحده قانون تشکیلات شورای نگهبان مصوب ۱۳۷۷، در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۱ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که نظر شورا به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

«علاوه بر اینکه قانون مذکور الزام‌آور نیست، تفسیر مؤخر این شورا به شماره ۸۶/۳۰/۲۱۹۳۴ مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۹^(۱) حاکم بر آن می‌باشد.»

محمدرضا علیزاده

قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به این نظریه تفسیری و مستندات قانونی آن، رجوع کنید به شماره ۳-۲، ذیل همین اصل (= اصل نود و یکم).

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال وقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایا تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir